

Økonomiske forhold i ny selskabsstruktur

Præsentation af PwC
2022

Audit. Tax. Advisory.

Baggrund og formål

Nord- og Syddjurs kommuner har gode erfaringer med tværkommunalt samarbejde:

- RenoDjurs har siden 1996 stået for affaldsordninger på Djursland. Man har nu identificeret yderligere synergieffekter ved at udvide det allerede eksisterende samarbejde inden for spildevandsforsyning og evt. udvidelse med drikkevandsaktiviteter på tværs af kommunegrænsen.
- Formålet med nærværende analyse er at afdække de økonomiske og regulatoriske forhold ved 2 identificerede modeller for fusion mellem vand og spildevandsselskaberne ejet af de to kommuner.

Fokuspunkter:

- Selskabsretlige forhold
- Økonomiske forhold
- Økonomisk regulering af vandsektoren
- Skattemæssige forhold

Opbygning af indtægtsrammen for vandselskaber

Rammen regulerer indtægterne

Indtægtsrammen er en ramme for de maksimale indtægter, som en vand- eller spildevandsforsyning lovligt kan opkræve hos forbrugerne for primære forsyningsaktiviteter hvert år.

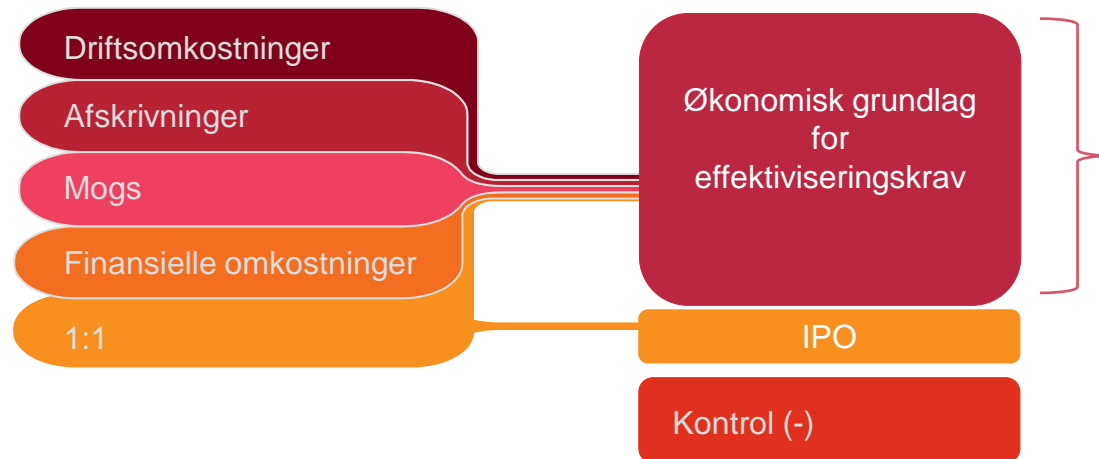
En samlet ramme: Der skelnes ikke mellem hvilke omkostninger, indtægterne skal dække (hvordan pengene bruges), og overskydende likviditet kan beholdes

Den økonomiske ramme er opgjort på baggrund af driftsomkostninger 2013-15 og POLKA-afskrivninger plus afskrivninger 2010-2016

Grundlag

Økonomiske rammer

- Individuelt krav fra benchmarking for de store
- Generelt krav på driftsomkostninger: 2 % for store og 1,7 % for små
- Generelt krav på x pct. for anlægsomkostninger (1,48 % i 2022 og 0,28 % i 2023)
- Mulighed for tillæg
- Pristalsregulering (0,33 % i 2022 og 2023)

SDS: 1,03

AD: 0,99

Fusion - RenoDjursmodellen

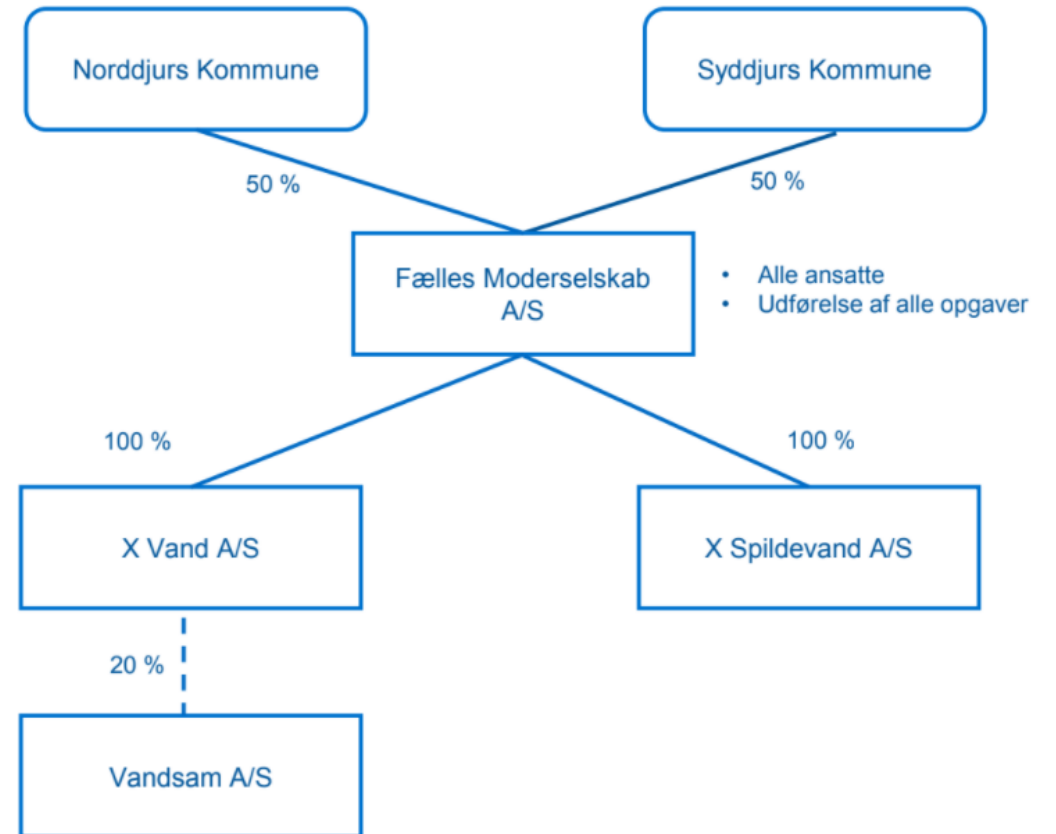
Ved etablering af en selskabsstruktur efter “RenoDjursmodellen”, etableres der et nyt fælles holdingselskab. Det er hensigten, at alle medarbejdere skal være ansat i dette selskab, og udførelse af opgaver ligeledes skal foregå med udspring herfra. Reno Djurs er et 60/40 selskab, som ikke er helt den samme selskabskonstruktion, som den der er benævnt Reno Djurs modellen. Navnet på modellen er valgt for at illustrere, at der har været et mangeårigt samarbejde i et fælles selskab på forsyningsområdet mellem de 2 kommuner.

Fordele:

- Færre selskaber og dermed mindre administration og forventeligt større synergieffekter
- Større regulatorisk råderum grundet fælles økonomiske rammer

Ulemper:

- Øget administration ved tilbagerulning af fusion

Holdingsmodellen – Fælles renseanlæg

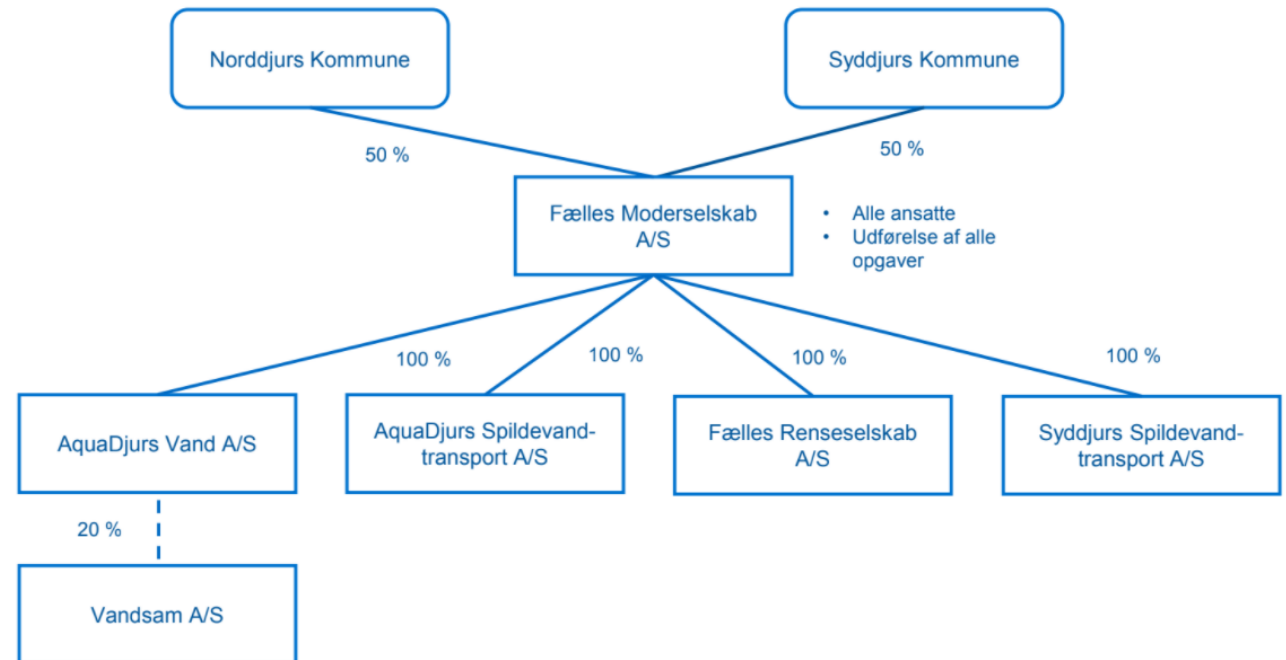
Etablering af et holdingselskab, et fælles vandselskab og et fælles rensningsselskab – der bibeholdes et transportselskab for hver kommune.

Fordele:

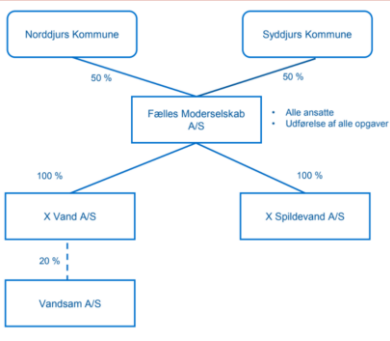
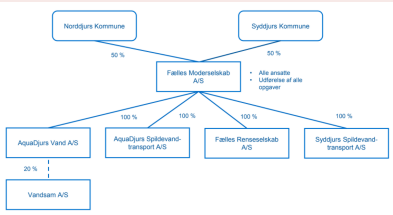
- Lettere at træde ud af samarbejde

Ulemper:

- Øget administration grundet flere selskaber og forventeligt mindre synergi fra samarbejdet.
- Regulatorisk mindre fordelagtigt da hvert selskab skal overholde individuel indtægtsramme

Regulatoriske konsekvenser - uddybet

Model	Fordele	Ulemper
<p>Fusion: Reno Djurs-modellen</p> 	<p>Den samlede opkrævningsret opgøres samlet for spildevandsområdet hvilket sikrer at især varierende investeringer kan udjævnes mellem selskaber. Dette vurderes som en markant økonomisk fordel for det samlede selskab.</p> <p>Især de lange levetider i et transportselskab (75 år) samt de periodevise investeringer i et rensningsanlæg medfører synergieffekter ved en fælles økonomisk ramme.</p> <p>Én økonomisk ramme per forsyningsart, skaber øget fleksibilitet til ledelsesmæssigt at vælge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Investeringsniveau - Takstfastsættelse - Finansieringsform: Låneoptag / takstfinansiering 	<ul style="list-style-type: none"> - Øget administration ved eventuel tilbagerulning af fusion - Såfremt ejerne ønsker afrapportering af regulatoriske eller økonomiske forhold fordelt på hver kommune kræver det en særskilt opgørelse.
<p>Holdingsmodellen: Fælles renselanlæg</p> 	<ul style="list-style-type: none"> - Lettere eventuelt at træde ud af samarbejde - Administrativ opdeling af økonomien i de tre selskaber giver naturlig gennemsigtighed af finansiering fra de 2 eksisterende forsyningsområder (Nord/Syd-Djurs kommune). 	<p>I en struktur med tre spildevandsselskaber vil de tre selskaber hver især få udmeldt en økonomisk ramme som årligt skal overholdes.</p> <ul style="list-style-type: none"> - AquaDjurs Spildevand transport A/S - Syddjurs Spildevand transport A/S - Fælles Rensningselskab A/S <p>Opkrævningsretten i de enkelte selskaber kan ikke udnyttes på tværs, hvilket medfører en risiko for øget lånebehov ved likviditetsunderskud i ét selskab og risiko for en mistet opkrævningsret ved overskydende opkrævningsret i et andet selskab. Dette kommer særligt til udtryk ved varierende investeringsbehov mellem selskaberne og forskel i historisk afskrivningsgrundlag.</p> <p>Såfremt denne model vælges bør det undersøges om der konkret er mulighed for at fastsætte de ønskede takster.</p>

Regulatoriske konsekvenser - Opsummering

- Den praktiske mulighed for takstdifferentiering er ens for de 2 modeller.
- Der er samme muligheder for bestyrelsessammensætning uden at påvirke konstitueringsaftale i de 2 modeller.
- Synergier ved samarbejdet kommer alle forbrugere på Djursland til gode. Investeringsbehov til ny rensestruktur og indsatskrav i Syddjurs finansieres af forbrugere i Syddjurs kommune.
- Der må forventes større og hurtigere synergieffekter i Reno Djurs modellen.
- Regulatorisk er Holdingmodellen uhensigtsmæssig ift. Reno Djurs modellen.
- Der er ikke ubegrænset adgang for de enkelte kommuner til at træffe beslutninger i transportselskaberne, da der er fælles ejerskab.
- Den væsentligste fordel ved Holdingmodellen er, at det er nemmere at træde ud af samarbejdet.

Ejerskabsfordeling

Fordelingen af ejerskabet i en kommunal forsyningsstruktur adskiller sig på flere punkter fra en traditionel fusion.

En sædvanlig værdiansættelse umuliggøres af hvile-i-sig-selv-princippet som medfører at selskaberne ikke må tjene penge.

Alternative parametre kan derfor inddrages, herunder spiller egenkapital en rolle, men også øvrige parametre er relevante at inddrage herunder:

- Aktiver (km ledning, renseanlæg, alder mv.)
- Økonomiske rammer og regulatoriske forhold
- Mm.

Sammenligning af nøgletal

Parameter	AquaDjurs	Syddjurs Spildevand	DjursSam
Renseanlæg	1 stk.	10 stk.	
Pumpestationer	206 stk.	207 stk.	
Ledninger	1.154 km.	1.025 km.	
Kunder	17.196	17.811	
Behandlet spildevand	5 mio. m ³ / år.	4,2 mio. m ³ / år.	
Spildevand, import/ eksport	0,8 mio. m ³ / år.	0,8 mio. m ³ / år.	
Kloakeret areal	3.400 Ha	3.414 Ha	
Separatkloakeret areal	79 %	77 %	
Omsætning (budget 2022)	67 mio. kr.	90 mio. kr.	
Takst (inkl. moms)	32,50 kr. / m ³	56,53 kr. / m ³	
Solgte m ³	1,7 mio. m ³ / år.	1,7 mio. m ³ / år.	
Egenkapital (pr. 31.12.2021)	1.001 mio. kr.	984 mio. kr.	
Langsigtet gæld (pr. 31.12.2021)	58 mio. kr.	137 mio. kr.*	

*Heraf tilslutningsbidrag 69 og overdækning 8

Vandforsyning og del af Vandsam

Kunder (Vandsam / AquaDjurs)	9.160 / 7.440	-	
Vandledninger	195 km.	-	
Medarbejdere (1/9 2022)	15	26	10

Data opgjort af DjursSam uden kvalitetssikring af PwC

Ejerskabsfordeling - 50/50

	AquaDjurs	Syddjurs Spildevand
Egenkapital 31/12 2021	1.000.937	983.925
Forventet resultat 2022	2.187	16.555
Indtægtsførelse af tilslutningsbidrag	0	82.000
Overdækning skattetilgodehavende	0	-12.137
Egenkapital efter tilrettet regnskabspraksis	1.003.124	1.070.343
Værdiregulering immaterielle rettigheder	0	-12.000
Værdiregulering renseanlæg	0	-31.500
Værdiregulering ledningsnet mv.	0	-23.719
Fusionsværdi af egenkapital efter ændring af regnskabsmæssige skøn	1.003.124	1.003.124

Data opgjort af DjursSam uden kvalitetssikring af PwC

Vurdering af synergieffekter

	Reno Djurs Model	Holding-model
Daglig ledelse	Reduktion i omkostninger til strategisk bistand fra konsulenter og mindre tidsforbrug til servicering af enhedsbestyrelse	Højere tidsforbrug som følge af servicering af flere bestyrelser og håndtering af samhandelsaftaler mellem datterselskaberne
Sekretariat	Reduktion af ressourceforbrug	Mulig forøgelse af ressourceforbrug, da der skal serviceres flere selskaber end i dag
Kommunikation	Reduktion i ressourceforbrug, da der kun skal være én indgang (hjemmeside, intranet mv.) Er delvis implementeret i DjursSam. Ressourceforbruget forventes at kunne optimeres yderligere, herunder vil funktionsadskillelse kunne forbedres, da alle økonomimedarbejdere samles i moderselskabet.	Flere selskaber kræver muligvis flere indgange. Der vil skulle vedligeholdes information for flere selskaber (kan i praksis foretages på samme hjemmeside) Er delvis implementeret i DjursSam. Ressourceforbruget forventes at kunne optimeres yderligere, herunder vil funktionsadskillelse kunne forbedres, da alle økonomimedarbejdere samles i moderselskabet.
Økonomifunktion		Højere tidsforbrug end Reno Djurs modellen, da en række opgaver skal løses flere gange pga. flere selskaber (kvartalsrapportering, årsregnskaber, indberetninger til Økonomiske Rammer og Benchmark mv.) Øget tidsforbrug til håndtering af interne samhandelsaftaler
Forbrugsafregning	Medarbejdere er allerede ansat i DjursSam Færre afregningsenheder	Medarbejdere er allerede ansat i DjursSam Der er flere afregningsenheder end i Reno Djurs modellen
Projekt- og anlægsarbejde	Stærkere fagligt miljø Større volumen	Stærkere fagligt miljø Større volumen
HR - løn	Er allerede placeret i DjursSam	Er allerede placeret i DjursSam
Ledningsregistrering	Samling af GIS-kompetencer i moderselskab	Samling af GIS-kompetencer i moderselskab
IT - drift og licenser	Færre licenser og nemmere adgang til at implementere fælles systemer	2 ekstra selskaber, hvor der i nogle tilfælde vil være brug for ekstra licenser (Brugerdata, GIS, SRO mfl.) Højere tidsforbrug for IT-medarbejdere
Revision	Færre regnskaber og dermed lavere revisionsomkostninger	2 ekstra regnskaber, der skal udarbejdes og revideres samt 2 ekstra erklæringer på indberetninger til Vanddata
Indkøb	Færre leverandører og bedre priser	Ingen umiddelbar effekt, hvis der ikke etableres en fælles indkøbsfunktion.
Spildevand - drift	Kulturudveksling med fokus på effektiviseringer	Kulturudveksling med fokus på effektiviseringer.
Drikkevandsforsyning	Mulighed for drikkevandsaktiviteter i Syddjurs Kommune	3 selvstændige selskaber forventes at generere flere opgaver end i Reno Djurs modellen Mulighed for drikkevandsaktiviteter i Syddjurs Kommune
Vagtordning	Mulighed for optimering, når medarbejdere samles	Mulighed for optimering, når medarbejdere samles
Bygninger	Organisatoriske ændringer muliggør bedre lokaleudnyttelse, hvis medarbejdere flyttes	Organisatoriske ændringer muliggør bedre lokaleudnyttelse, hvis medarbejdere flyttes
Forsikringer	Besparelser ved færre enheder	Mulig forøgelse af omkostninger, da der skal forsikres flere selskaber end i dag
Grøn omstilling og miljøtiltag	Er igangsat med strukturplanen Det er mere effektivt at lave tiltag på ét centralt anlæg	Er igangsat med strukturplanen Det er mere effektivt at lave tiltag på ét centralt anlæg

Alternativ til samarbejde: Stand alone løsning

	Fordele	Ulemper
Aqua Djurs	<ul style="list-style-type: none">• 100 % selvbestemmelse fra Norddjurs Kommune	<p>Økonomi</p> <ul style="list-style-type: none">• Manglende medfinansiering af udvidelsen på Fornæs Renseanlæg herunder forventning om øgede renskrav.• Manglende synergier: Cowi har identificeret en positiv effekt for drift og investeringer og dermed færre omkostninger pr. PE ved samarbejde.• Højere takster end ved samarbejde <p>Miljø</p> <ul style="list-style-type: none">• Samlet set vil et større Fornæs renseanlæg reducere de samlede udledninger af fosfor og kvælstof. (COWI) <p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none">• Manglende mulighed for at udnytte organisk materiale til biogasproduktion <p>Øvrige</p> <ul style="list-style-type: none">• Personalemæssig sårbarhed
Syddjurs	<p>100 % selvbestemmelse fra Syddjurs Kommune</p>	<p>Økonomi</p> <ul style="list-style-type: none">• Stort behov for renovering af eksisterende anlæg eller nyt centraliseret eget anlæg.• Højere takster end ved samarbejde <p>Miljø</p> <ul style="list-style-type: none">• Formegentlig umuligt at opnå udledningstilladelse i Syddjurs Kommune• Belastningen af recipienterne med fosfor og kvælstof. Ved nedlæggelse af renseanlæg fjernes belastningen af recipienterne lokalt, hvilket er en miljømæssig forbedring for de lokale ferskvandsrecipienter. (COWI) <p>Grøn omstilling</p> <ul style="list-style-type: none">• Manglende mulighed for at udnytte organisk materiale til biogasproduktion <p>Øvrige</p> <ul style="list-style-type: none">• Personalemæssig sårbarhed

Differentiering af takster

	AquaDjurs	Syddjurs Spildevand
Grundtakst	32,50 kr. pr. m ³	32,50 kr. pr. m ³
Synergieffekt (Fiktiv)	- 5,00 kr. pr. m ³	- 5,00 kr. pr. m ³
Effektiviseret grundtakst	27,50 kr. pr. m ³	27,50 kr. pr. m ³
Tillæg (afvikles over en årrække)	-	24,03 kr. pr. m ³
Forbrugeroplevet takst inklusiv synergi	27,50 kr. pr. m ³	51,53 kr. pr. m ³

Takstreduktion som følge af effektiviseringer ved synergi fordeles 50 / 50 mellem forsyningsområderne således at alle forbrugere får ligelig del af eventuelle besparelser.

Forudsætter samme serviceniveau mv. i de to kommuner (ejeraftaler mv.).

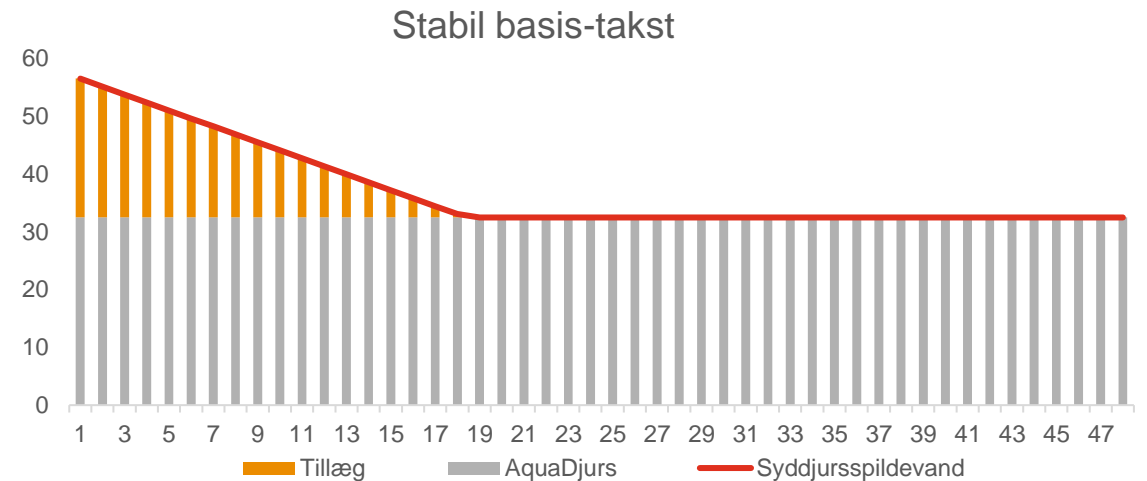
Data opgjort af DjursSam uden kvalitetssikring af PwC

Opgørelse af takstillæg i Syddjurs forsyningsområde

Fastsættelsen af det illustrerede takstillæg baseres på en pre-defineret metode med udgangspunkt i, at tiltag som relaterer sig til hvert enkelt forsyningsområde finansieres af borgere i hvert forsyningsområde.

Aktiviteter som indeholdes i værdiansættelsen af takstillægget omfatter:

- Investeringer i transportsystemer til Fornæs renseanlæg
- Investeringer til den forholdsmæssigt fastsatte del af udbygningen på Fornæs renseanlæg
- Ekstraordinære driftsomkostninger i perioden som udelukkende vedrører Syddjurs – Skærpede miljøforanstaltninger
- Reduktion for tilsvarende forhold i Norddjurs kommune som er Syddjurs Spildevand A/S uvedkommende.
- Finansielle omkostninger til forventet nyt lånoptag i Syddjurs

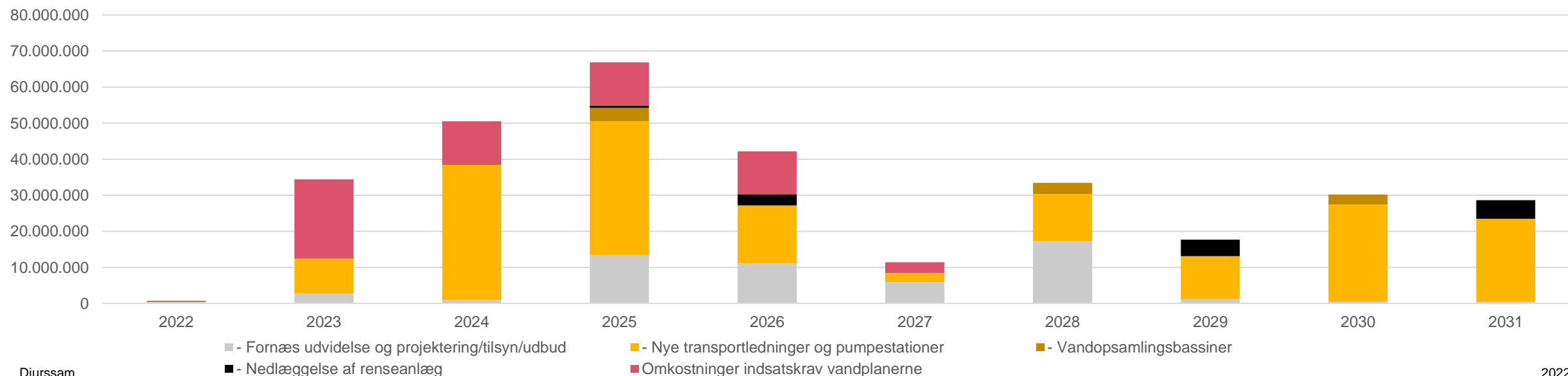
Fremadrettede aktiviteter som varierer på tværs af kommunegrænser kan ligeledes finansieres via differentierede takster, dette kan eksempelvis være

- Særsomt serviceniveau for klimatilpasning
- Forskellig strategi for separatkloakering
- Etc.

Estimat for omkostninger til grundlag for takstillæg

Opgørelse pr. oktober 2022	AquaDjurs	Syddjurs Spildevand	Samlet
Vandsopsamlingsbassiner	-	10 mio. kr.	10 mio. kr.
Nedlæggelse af renseanlæg	-	13,5 mio. kr.	13,5 mio. kr.
Nye transportledninger og pumpestationer	8,0 mio. kr.	185,3 mio. kr.	193,3 mio. kr.
Fornæs udvidelse og projektering/tilsyn/udbud	5,4 mio. kr.	59,7 mio. kr.	65,1 mio. kr.
I alt	13,4 mio. kr.	268,5 mio. kr.	281,9 mio. kr.
Indsatskrav til vandplaner		61,0 mio. kr.	61,0 mio. kr.
Finansielle omkostninger		34,8 mio. kr.	34,8 mio. kr.
I alt	13,4 mio. kr.	364,3 mio. kr.	377,7 mio. kr.
Grundlag for takstillæg Syddjurs Spildevand		350,9 mio. kr.	

Grundlag for takstillæg 2022 – 2031 (eksklusiv finansielle omkostninger)

Opgørelse af takstillæg i Syddjurs Spildevand forsyningsområde

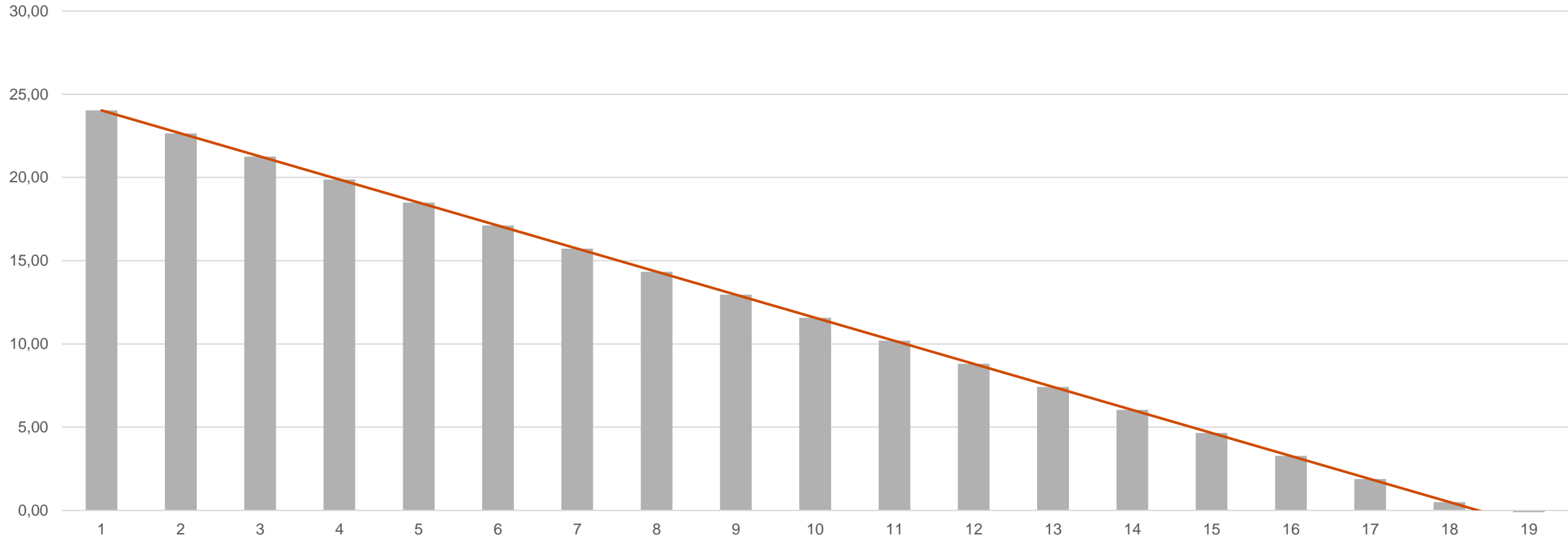
Baseret på de estimerede udgifter i den kommende rensestruktur og miljøtiltag beregnes meromkostninger for Syddjurs Spildevand til ca. 350 mio. kr. hvilket ligger til grund for takstillægget og udviklingen i denne.

- Såfremt estimatet for meromkostningerne viser sig at være højere/lavere vil det påvirke perioden for udfasning af takstillægget som vil blive hhv. længere/kortere

Beregningen er baseret på følgende:

- Meromkostningerne består af anlægsomkostninger og finansielle omkostninger til projekterne i forbindelse med den nye strukturplan. Anlægsomkostninger afholdes i perioden 2023 til 2031. De finansielle omkostninger afholdes i perioden 2023-2053.
- De finansielle omkostninger består af renteomkostninger og omkostninger til garantiprovision for en lån på 60 mio. kr. (Annuitetslån på 30 år, 2,69 % i rente og garantiprovision på 0,4 %)
- Takstillægget er 24,03 kr. pr. m³. i 2023 og estimeres udfases over 18 år.

Takstudvikling for takstillægget i Syddjurs forsyningsområde

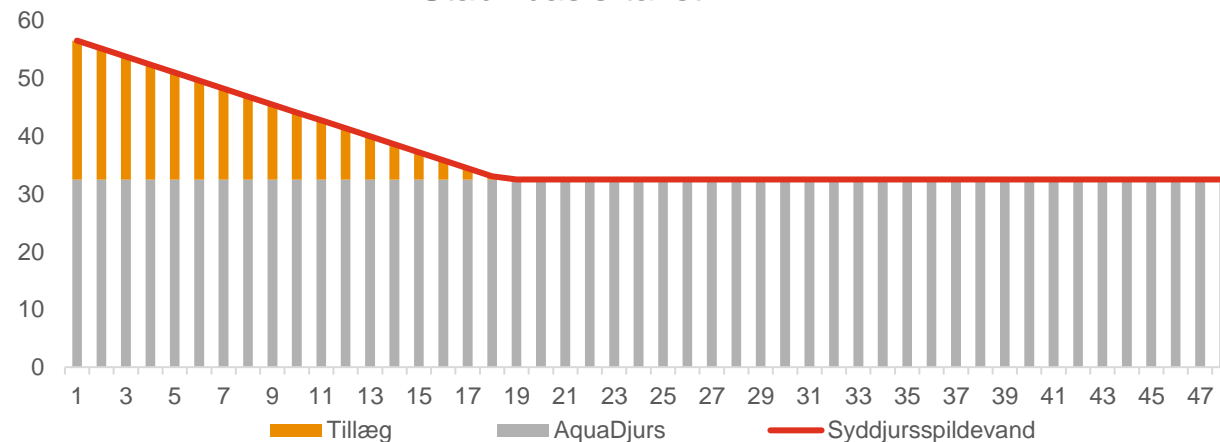

- Udgifterne til ny rensestruktur og miljøtiltag har en værdi på 350,9 mio. kr.
- Med et tillægstakst på 24,03 kr. i år 0, vil det tage 18 år at udfase takstillægget. Dette er under den forudsætning at takstillægget falder lineært med 1,38 kr. pr. år.
- Efter 18 år vil taksterne være ens for borgere i Nord og Syddjurs Kommune

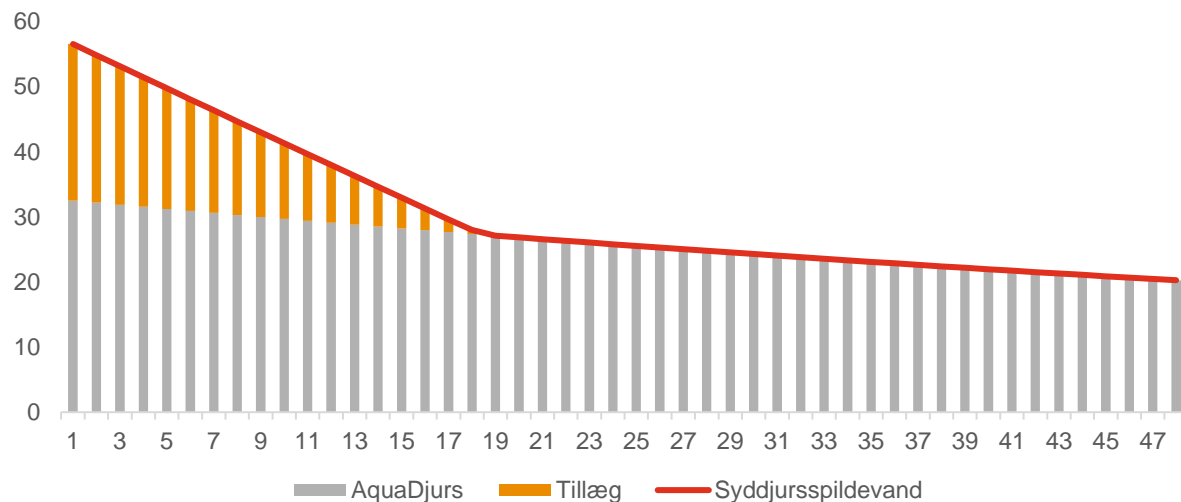
Takstdifferentiering illustreret

- Deling af synergieffekter medfører, at der er incitament for effektivisering på tværs af kommunegrænsen.
- Takstillægget forventes udfaset jævnt over 18 år.

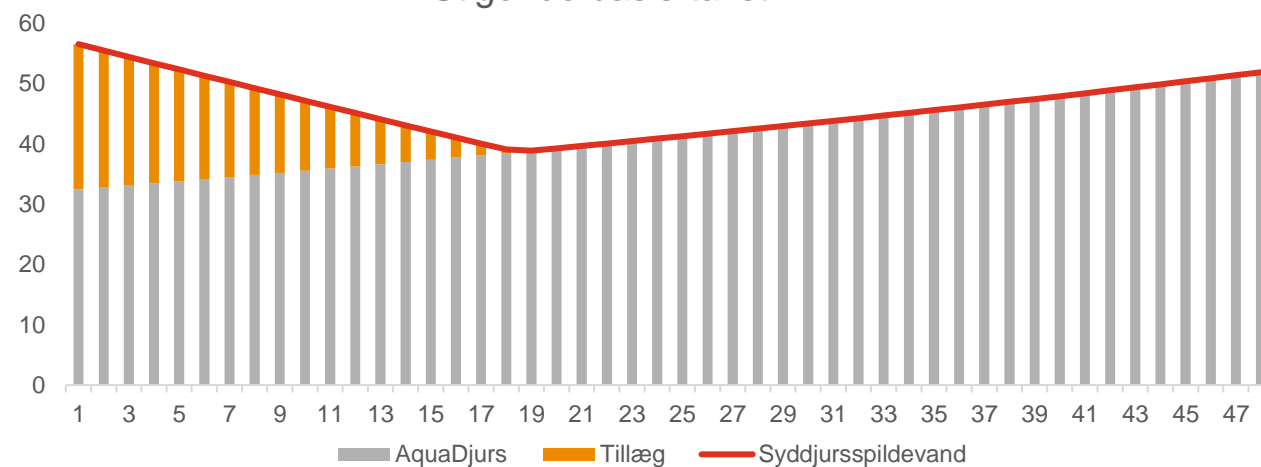
Stabil basis-takst

Faldende basis-takst

Stigende basis-takst

Skattemæssige forhold

Ved begge modeller er der mulighed for at gennemføre fusionen samt etablere det fælles holdingselskab med tilbagevirkende kraft.

AquaDjurs A/S og Syddjurs Spildevand A/S har ingen skattemæssige underskud til fremførsel.

Derfor vurderer vi ikke der er risiko for at underskud til fremførsel tabes i forbindelse med etableringen af den nye selskabsstruktur.

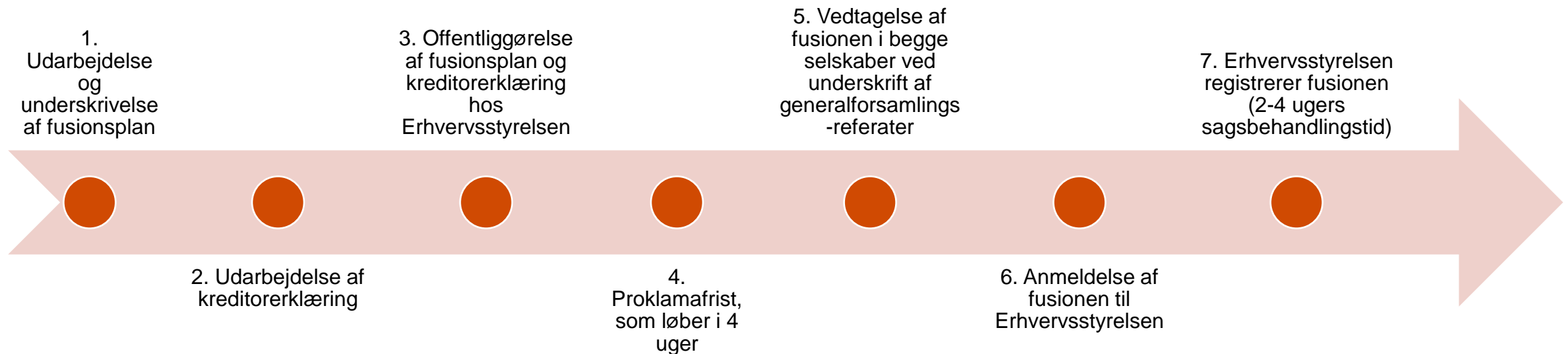
Transaktionen forventes, således at kunne gennemføres skattefrit.

De skattemæssige værdier i selskaberne er jævnfør højesterets afgørelser baseret på POLKA hvilket giver markante afskrivningsgrundlag.

Typisk tidsplan for gennemførelse af fusion

Efter politisk beslutning

Tids- og handleplan

Selskabsretlige dokumenter til gennemførelse af fusion

1. Fusionsplan hvori vilkår for fusionen fastlægges (skal udarbejdes)
2. Fusionsredegørelse (kan fravælges ved enighed)
3. Mellembalance (kan fravælges ved enighed)
4. Vurderingsberetning om apportindskud (kan fravælges, hvis der i stedet udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse om fusionen eller kreditorerklæring, jf. pkt. 5-6)
5. Vurderingsmandsudtalelse om fusion (kan fravælges ved enighed)
6. Kreditorerklæring (kan fravælges, men bør udarbejdes som alternativ til vurderingsberetning, jf. pkt. 4)

Erfaringer fra øvrige konsolideringer i vandsektoren

Novafos

- 23 % effektivisering på de samlede driftsomkostninger efter 5 år
- Lavere enhedsomkostninger, besparelser på administrative systemer og licenser

DIN Forsyning:

- 17 mio. kr. i effektivisering efter to år – 2/3 på reducerede lønomkostninger
- 21 stillinger nedlagt – mange ved naturlig afgang
- Fra 3 til 1 bestyrelse

Fors A/S

- 15 mio. kr. i effektivisering efter to år. 14 mio. kr. fra driftsomkostninger, færre medarbejdere og indkøbseffekter, samt 1 mio. kr. fra anlægsområdet.
- En større andel af effektiviseringerne ligger udover ovenstående og er gået til serviceforbedringer.

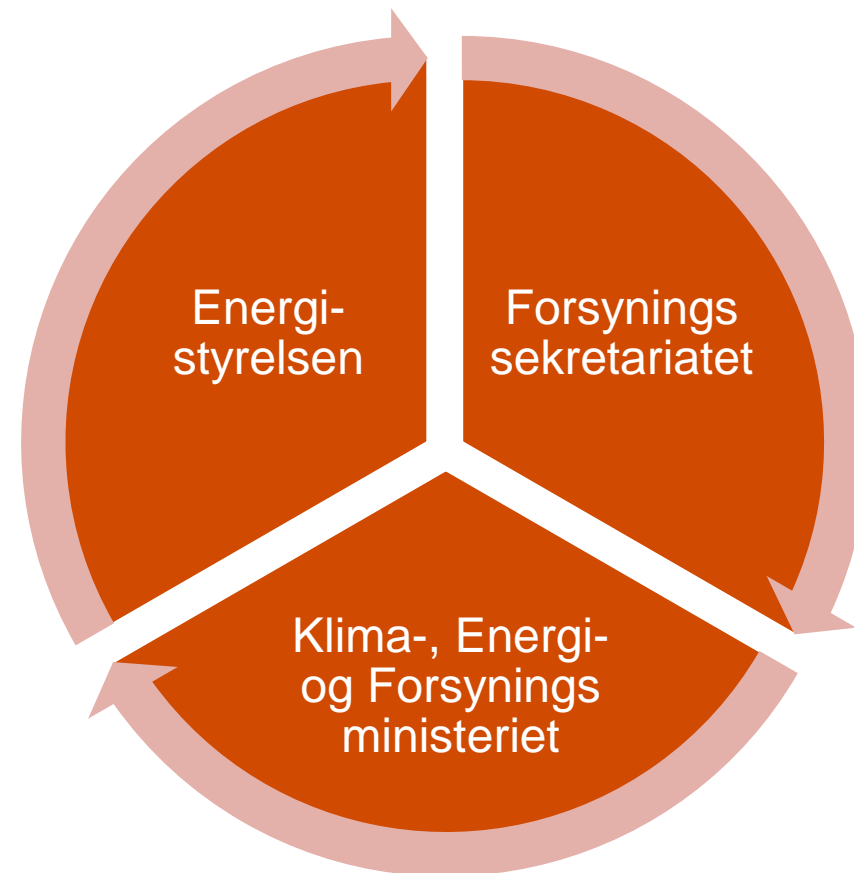
Stoplov - De forbrugerfinansierede værdier skal forblive i vandsektoren

- Forsyningssekretariatet er indberetningsmyndighed
- Kommunale vandselskaber er omfattet af stoploven - Holdingselskaber og øvrige virksomheder i koncerner er omfattet af stoploven
- Indberetninger omfatter vederlag og uddelinger som omfatter enhver økonomisk værdi
- Senest 1. februar indberetter kommuner de registreringer, som er foretaget i det foregående kalenderår

Såfremt Fusionsmodellen og Holdingmodellen med fælles renseanlæg anvendes, hvor selskaberne bliver fusioneret til et samlet selskab vurderer vi ikke, at der er nogen begrænsninger i forhold til stoploven eller at transaktionerne vil medføre reduktion i bloktilskud hos kommunerne.

Ny lovgivning – kommende økonomisk regulering af vandsektoren: Politisk aftale november 2018

1	Implementering af fleksible indtægtsrammer	Afventer
2	Dækning af finansieringsomkostninger	Afventer
3	Loft over forbrugernes betaling til skatteomkostninger	Afventer
4	Fleksibel reguleringsmodel for mindre, forbrugerejede selskaber	Gennemført
5	Høj forsyningsikkerhed og forbrugertilfredshed	Afventer
6	Stærkt økonomisk tilsyn med sektoren	Gennemført
7	Tilpasning af modregningsreglerne	Afventer

Forventninger til fremtidig regulering

Den specifikke reguleringsmodel er fortsat ukendt

- Reguleringsmodel med udgangspunkt i kendt model fra elnetselskaberne
- Omkostningsramme + Forrentningsramme
- Omkostninger baseret på en forudgående 4-årig periode
- Forsat forventning om generelle og individuelle effektiviseringskrav og afkast-krav på vegne af forbrugerne
- Forventet implementering
 - Lovgivning 1. februar 2023
 - Nye rammer 2024 Spildevand og 2025 Drikkevand

